

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

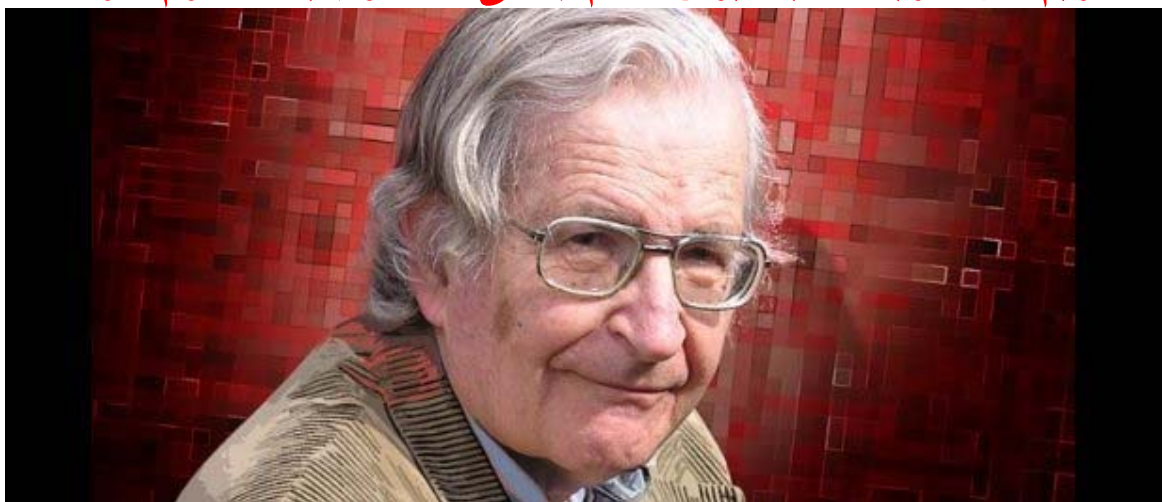
سیاسی

فرستنده: مجله هفته

۲۵ سپتمبر ۲۰۱۹

چامسکی:

تحریم‌های امریکا علیه ایران اقدام جنگی است و باید محکوم شود

نوام چامسکی درباره تحریم‌های امریکا علیه ایران گفت: تحریم‌ها از همان ابتداء غیرقانونی و نامشروع بوده، بیشتر به این دلیل که اینها تحریم‌های ثانویه‌ای هستند که به خاطر تسلط امریکا بر سیستم مالی بین‌المللی علیه سایر کشورها اعمال کرده است.

تحریم‌های ثانویه خلاف تحریم‌های اولیه به دنبال تنبیه طرف‌های ثالثی هستند که در حال همکاری با یک کشور تحت تحریم هستند. به عبارت دیگر، در تحریم‌های اولیه، کشور تحریم‌کننده اقدام به مصادره دارائی‌های کشور هدف تحریم می‌کند یا شرکت‌ها و اتباع خودش را از تجارت با نهادهای کشور تحت تحریم منع می‌کند، اما در تحریم‌های ثانویه، کشور تحریم‌کننده روی طرف‌هایی از کشورهای دیگر فشار وارد می‌کند تا به همکاری‌ها و مراودات خود با طرف تحریم‌شده پایان دهند.

تحریم‌های امریکا علیه ایران مثال خوبی از تحریم‌های ثانویه است. دولت امریکا مرتباً به سایر کشورهای دنیا هشدار می‌دهد بین تجارت با امریکا و ایران باید یکی را انتخاب کنند و در صورت ادامه همکاری با نهادها و مؤسسات تحریم‌شده ایران، امکان استفاده از نظام مالی امریکا یا حضور در بازار این کشور را نخواهند داشت.

این نوع تحریم‌ها مورد اعتراض سایر کشورهای دنیا است. به عنوان مثال، چین با توصیف تحریم‌های ثانویه امریکا به عنوان «دست‌درازی به قلمرو قضائی» (Long-arm jurisdiction) و کشورهای اروپائی با توصیف آن به عنوان «صلاحیت فراسرمینی» (Extraterritorial jurisdiction)، این نوع تحریم‌ها را تلاش امریکا برای بسط قوانین داخلی این کشور به فراسوی مرزهای خود می‌دانند.

در همین حال، «نوام چامسکی» فیلسوف، نظریه پرداز و یکی از بزرگترین اندیشمندان قرن بیستم به سؤالاتی درباره تحولات روز دنیا و منطقه و همچنین تحریم‌های امریکا علیه ایران پاسخ داد که از نظر مخاطبان محترم می‌گذرد:

سؤال: دونالد ترامپ رئیس جمهور امریکا تحریم‌های تازه‌ای را علیه تهران با طرح این ادعا که تهران در حملات ۱۴ سپتمبر به تأسیسات نفتی عربستان سعودی نقش داشته، اعمال کرده است. نظر شما در این باره چیست؟
چامسکی: همان طور که غالباً گفته‌ام، تحریم‌ها از همان ابتداء به عقیده من غیرقانونی و نامشروع بوده است، بیشتر به این دلیل که اینها تحریم‌های ثانویه‌ای هستند که به خاطر تسلط امریکا بر سیستم مالی بین‌المللی و سایر عناصر این قدرت منحصر به فرد، علیه سایر کشورها اعمال کرده است. این بدان معناست که این تحریم‌ها در واقع، نوعی محاصره (اقتصادی) هستند که طبق قوانین بین‌المللی می‌تواند اقدام جنگی به شمار رود. به دلیل قدرت امریکا تاکنون هیچ اقدامی علیه این تحریم‌های ثانویه در عرصه بین‌المللی صورت نگرفته است. اگر این اقدام توسط سایر کشورها انجام می‌شد، با یک اعتراض بین‌المللی روبه رو می‌شد، از جمله قطعنامه‌های ملل متحد یا احتمالاً با موارد بیشتر دیگری روبه رو می‌شد.

سؤال: به نظر می‌رسد امریکا با نوعی سردرگمی سیاسی در مواجهه با ایران روبه رو شده است چرا که دیگر نمی‌تواند بر معادلات منطقه‌ای تأثیرگذار باشد. نظر شما چیست؟

چامسکی: ایالات متحده قدرت عظیمی در اختیار دارد ولی قدرت مطلق نیست. در خصوص ایران، دولت ترامپ آشکارا اعلام می‌کند که می‌خواهد اقتصاد این کشور را نابود کند، قصد برافروختن یک شورش داخلی را دارد و رژیم را به

روی کار بیاورد تا مانند رژیم شاه مطابق با خواسته‌های امریکا رفتار کند. ولی طراحان جنگ به خوبی از خطرات یک حمله نظامی آگاهی دارند.

سؤال: بسیاری از کارشناسان این طور استدلال می‌کنند که هژمونی امریکا در حال فروپاشی است، آن هم در شرایطی که چین در حال تبدیل شدن به یک قدرت بزرگ است و پایان این هژمونی به معنای پایان یافتن لیبرالیسم خواهد بود. نظر شما در این باره چیست؟

چامسکی: در پایان جنگ جهانی دوم، امریکا سطح بی سابقه‌ای از تسلط در جهان را کسب کرده بود. تا دهه ۱۹۷۰ میلادی اقتصاد جهانی سه قطبی بود: امریکای شمالی با تمرکز بر ایالات متحده، اروپا مبتنی بر المان و شرق آسیا مبتنی بر جاپان. در واقع چین از آن زمان تاکنون قدرت یافته است، ولی هنوز یک کشور فقیر است با ثروت سرانه‌ای که کمتر از غرب است و با مشکلات داخلی که برای بیشتر کشورهای توسعه یافته، ناشناخته است. در شاخص توسعه انسانی ملل متحد، چین در رتبه ۸۶ است، پانین تر از الجزایر و تایلند. البته در زمینه قدرت نظامی چین بسیار بالاتر از سایر کشورها است، هم در عرصه ابعاد و هم پیچیدگی فناوری. در پاسخ به سؤال شما، هژمونی امریکا روند نزولی ۷۵ سال گذشته را ادامه خواهد داد و در عین حال قدرت چین افزایش خواهد یافت. ولی به نظر می‌رسد تسلط جهانی امریکا نسبتاً در آینده حفظ خواهد شد. عبارت آخر بسیار مهم است. مگر آن که دنیا به طور جدی برای حل و فصل دو بحران موجود، به فکر بیفتد. گرمایش زمین و جنگ هسته‌نی – دیگر مهم نخواهد بود چه کسی بر آنچه که مانده است، تسلط داشته باشد.